

[Karen Højte Jensen]

afvise, at det kan være positivt med en debat om emnet, men må advare mod, at problemet overdimensioneres.

Det er naturligvis også bemærkelsesværdigt, at redegørelsen fremtræder som et rent reklamefremstød for socialdemokratisk undervisningspolitik. Redegørelsen er ifølge forordet et forsøg på afdækning af problemet »skoletræthed«, en beskrivelse af »formodele årsager hertil«.

Jeg finder det bemærkelsesværdigt, at oplægget alene bygger på formodninger, ikke mindst på baggrund af de vidtrækkende løsningsforslag, der er peget på. Der mangler en definition af, hvornår en elev tæller med som skoletræt, og hvad der er det reelle omfang af problemet.

Forslagene til forebyggende og helbredende foranstaltninger stiller næsten udelukkende krav til undervisningens indretning, til lærere, til forældre og til samfundet. Hvad med at stille krav til eleven? Har denne intet ansvar? Jeg tror ikke på, at skoleelever ønsker at være ansvarsfri.

Den eksakte viden, som findes tilgængelig om skoletræthed, er meget begrænset. Derfor har redegørelsen også fået et noget spekulativt tilsnit, og en række påstande kan der næppe føres sandhedsbevis for.

Når det f.eks. anbefales, at bestemmelserne om ikke-fagdelt undervisning skal overvejes med henblik på udvidet brug, ligger der i påstanden, at fagdelt undervisning skaber skoletræthed. Helt galt bliver det, når det hedder, at man bør revidere bestemmelserne vedrørende folkeskolens afsluttende prøver, vedrørende indhold og form, samt overveje, om prøvernes omfang og placering skal revideres.

Vil ministeren bekræfte, at det er helt udkommenteret, at folkeskolens prøver skulle have nogen skoletræthedsfremmende virkning? Tværtimod er skulkeri, uro i klassen og andre skoletræthedssymptomer efter alt at dømme generelt mere fremherskende i fag, der ikke afsluttes med prøver. Hvilket ikke bør undværes. Prøve- og karaktersystemet er bl.a. også et sanktionssystem, og det er tilmeldt omtrent det eneste sanktionssystem, som er tilbage i folkeskolen. Hvis det er aldeles risikofrit for eleven at blive væk fra timerne, lave uro, møde uforberedt osv., opmuntrer man da ikke svage sjæle dertil?

Det skal ikke hermed hævdes, at eleverne skal holdes til ilden alene af frygten for sanktioner, men i den virkelighed, der er uden for folkeskolen, er det faktisk forbundet med konsekvenser at forsømme sit arbejde uden lovlige grunde. Jeg mener, man må lære folkeskolens elever, at deres handlinger kan få konsekvenser.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om hun på baggrund af de få elever, som denne rapport omtaler, agter at ændre folkeskoleloven. Skal vi have en lov, nogle regler, der baseres på disse enkelttilfælde? Det vil blot skabe andre grupper af skoletræthed.

Der tales om disciplinkrise. Nok et noget negativt ladet ord. Jeg vil snarere betegne den krise, vi har, som en holdningskrise, en meningskrise, der er kendetegnende for hele vort samfund, et samfund, hvis normer og værdier er i opbrud. Når dette er tilfældet, er det klart, at disse problemer afspejles i folkeskolen. Forældre og mange elever er med rette både forargede og forvirrede, og mange lærere føler sig åndeligt set trængt op i en krog.

Der må skabes et fælles grundlag for skolens daglige liv, som er i overensstemmelse med den brede befolknings forventninger. Der skal være gode, velordnede og trygge arbejdsforhold for både lærere og elever, og forældrenes og elevernes krav til, at undervisningen er af en sådan kvalitet, at eleverne har en god og solid ballast, når de forlader folkeskolen, må imødekommes. Indholdet af de enkelte fag må styrkes. Skolen må tage hensyn til, at mennesker faktisk er forskellige. Glæden ved livet er at udfolde sig dér, hvor man har sine egne evner, og ikke dér, hvor ens næste har sine.

Øllgaard (V):

Jeg har taget forespørgslens tekst rent bogstaveligt. Da den jo går på, hvilke ændringer i folkeskoleloven der kunne tænkes, vil jeg så godt som udelukkende holde mig til folkeskoleloven og sådanne eventuelle ændringer.

Forespørgslen synes at gå ud fra den antagelse, at den gældende folkeskolelov skulle være påviselig årsag til, at der her og dér i folkeskolen er tale om en vis træthed og en vis disciplinkrise. En sådan antagelse tror vi i venstre imidlertid ikke rigtig holder stik, i hvert fald kun i begrænset omfang. Jeg note-